

VILNIAUS REGIONINIS VALSTYBĖS ARCHYVAS

Biudžetinė įstaiga, O. Milašiaus g. 23, LT-10102 Vilnius, tel. (8 5) 247 7855, el. p. vilnius@archyvai.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 193171427

Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų
tarnybai

Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnybai

**VILNIAUS REGIONINIO VALSTYBĖS ARCHYVO VEIKLOS SRIČIŲ, KURIOSE
EGZISTUOJA DIDELĖ KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖ, NUSTATYMAS
IR VERTINIMAS**

Vilniaus regioninis valstybės archyvas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 „Dėl Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 7 punktu ir atsižvelgdamas į Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijas, patvirtintas Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170 (toliau – Rekomendacijos), bei Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. XII-1537 „Dėl Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015–2025 metų programos“ patvirtintą ketvirtą programos tikslą – užtikrinti sąžiningą konkurenciją, skaidrų ir racionalų prekių, darbų ar paslaugų pirkimą vykdant viešuosius pirkimus, atliko vienos iš Vilniaus regioninio valstybės archyvo veiklos sričių, kurioje gali egzistuoti korupcijos pasireiškimo tikimybė, – viešųjų pirkimų organizavimas – vertinimą. Vykdamas pirkimus galima korupcijos pasireiškimo tikimybė, kadangi sritis atitinka kriterijų, nurodytą Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalies 5 punkte – „Daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo“.

Korupcijos tikimybės vertinimą atliko Vilniaus regioninio valstybės archyvo vyriausiasis patarėjas Romas Raginskas.

Analizuotas laikotarpis – 2019 m. – 2020 m. I pusmetis.

Analizės tikslas – nustatyti analizuojamą veiklos sritį veikiančius išorinius, vidinius ar kitus rizikos veiksniai, galinčius sudaryti prielaidas atsirasti korupcijai, ir, jei yra poreikis, numatyti prevencines priemones analizės metu nustatytiems korupcijos rizikos veiksniams valdyti ar pašalinti. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo metu buvo atlikta šių sričių reglamentuojančių teisės aktų analizė, peržiūrėti vidaus dokumentai, surinkta informacija apie analizuojamuoju laikotarpiu atliktus viešuosius pirkimus, atlikta veiklos srities atitikties Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 3 dalyje nustatytiems kriterijams analizė, taip pat išskirti rizikingi aspektai (neskelbiami pirkimai, pirkimai iš vieno tiekėjo, viešųjų pirkimų sutarčių keitimai). Vertinant konkrečią veiklos sritį, kurioje egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, buvo naudotasi Rekomendacijų priede pateiktu pavyzdiniu įstaigos veiklos analizavimo klausimynu.

Vilniaus regioniniame valstybės archyve viešųjų pirkimų procesas vykdomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu, Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašu, patvirtintu Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. 1S-97 „Dėl Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo patvirtinimo“, Vilniaus regioninio valstybės archyvo viešųjų pirkimų organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Vilniaus regioninio valstybės archyvo direktoriaus 2017 m. rugsėjo 15 d. įsakymu Nr. V-47 „Dėl Vilniaus regioninio valstybės archyvo viešųjų pirkimų

organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, kitais vidiniais teisės aktais, kuriais paskirti viešųjų pirkimų organizatoriai, patvirtinti viešųjų pirkimų planavimo dokumentai.

Viešųjų pirkimų organizavimo Vilniaus regioniniame valstybės archyve vertinimo metu nustatyta, kad planuoti numatomus pirkimus ateinantiems metams Vilniaus regioniniame valstybės archyve pradėdama kiekvienų metų IV ketvirtį. Vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymo ir Numatomo viešojo pirkimo vertės skaičiavimo metodika, patvirtinta Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 27 d. įsakymu Nr. 1S-94 „Dėl Numatomos viešojo pirkimo ir pirkimo vertės skaičiavimo metodikos patvirtinimo“, apskaičiuojamos numatomų pirkimų vertės, Vilniaus regioninio valstybės archyvo direktoriui pateikiamas tvirtinti Planuojamų atlikti pirkimų planas, o planuojamų vykdyti viešųjų pirkimų suvestinė ne vėliau kaip iki kovo 15 d. skelbiama Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje (toliau – CVP IS). Prireikus pirkimų planas peržiūrimas ir tikslinamas.

Prekių, paslaugų ir darbų supaprastintų viešųjų pirkimų būdus, jų atlikimo tvarką ir susijusias procedūras reglamentuoja Vilniaus regioninio valstybės archyvo viešųjų pirkimų organizavimo tvarkos aprašas, patvirtintas direktoriaus 2017 m. rugsėjo 15 d. įsakymu Nr. V-47 „Dėl Vilniaus regioninio valstybės archyvo viešųjų pirkimų organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“. Šis vidaus teisės aktas nustato Vilniaus regioninio valstybės archyvo viešųjų pirkimų organizavimo, vykdymo ir vidaus kontrolės tvarką, apimančią archyvo poreikių nustatymą, pirkimų planavimą ir iniciavimą, pasirengimą pirkimams, jų vykdymą, pirkimo sutarties sudarymą ir įgyvendinimą. Šiame apraše, be kita ko, numatyta, jog pirkimus gali vykdyti Viešųjų pirkimų komisija bei pirkimų organizatoriai, o komisija sudaroma ir pirkimų organizatoriai skiriami Vilniaus regioninio valstybės archyvo direktoriaus įsakymu. Apraše taip pat numatyta, kad pirkimų organizatorius gali vykdyti supaprastintus pirkimus per Centrinę perkančiąją organizaciją, jei ši yra sudariusi atitinkamų prekių, paslaugų ar darbų preliminarįsias sutartis.

Atsakingi darbuotojai vykdyti viešuosius pirkimus archyve paskirti Vilniaus regioninio valstybės archyvo direktoriaus įsakymais (2017 m. rugsėjo 15 d. įsakymas Nr. V1-14 „Dėl Vilniaus regioninio valstybės archyvo viešųjų pirkimų procese dalyvaujančių asmenų paskyrimo“, 2019 m. balandžio 23 d. įsakymas Nr. V1-6 „Dėl Vilniaus regioninio valstybės archyvo direktoriaus 2017 m. rugsėjo 15 d. įsakymo Nr. V1-14 „Dėl Vilniaus regioninio valstybės archyvo viešųjų pirkimų procese dalyvaujančių asmenų paskyrimo“ pakeitimo“). Vilniaus regioninio valstybės archyvo viešųjų pirkimų organizavimo tvarkos aprašas nustato, kad pirkimų organizatoriai vykdo mažos vertės pirkimus. Taip pat šiame apraše numatyta, jog paraišką atlikti supaprastintą viešąjį pirkimą pirkimo iniciatorius teikia archyvo dokumentų valdymo sistemos priemonėmis, nurodydamas pirkimo objektą, kiekį ar apimtį, numatomą pirkimo vertę ir kitą svarbią informaciją. Teikiama paraiška vizuojama vyriausiojo specialisto, atsakingo už archyvo finansų kontrolę, užtikrinant išankstinę prevencinę finansinę kontrolę. Vilniaus regioninio valstybės archyvo direktoriaus sprendimas dėl pirkimo organizavimo ir atlikimo taip pat įforminamas dokumentų valdymo sistemos priemonėmis. Pirkimo rezultatai taip pat fiksuojami dokumentų valdymo sistemos priemonėmis. Toks pirkimo proceso organizavimas, kai visi pirkimo inicijavimo ir tiekėjų atrankos dokumentai registruojami dokumentų valdymo sistemoje ir popierine forma nesudaromi, eliminuoja tikimybę, kad vykdant viešąjį pirkimą dokumentai bus pakeisti ar tikslinami.

Vilniaus regioninio valstybės archyvo 2020 m. sausio 31 d. įsakyme Nr. V-11 „Dėl Vilniaus regioninio valstybės archyvo pareigų, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus, sąrašo patvirtinimo“, įtvirtintas reikalavimas darbuotojams, atliekantiems supaprastintus pirkimus, deklaruoti privačius interesus. Visi Vilniaus regioninio valstybės archyvo darbuotojai, vykdantys viešuosius pirkimus, yra pateikę privačių interesų deklaracijas.

Atlikus vertinimą ir išanalizavus Vilniaus regioninio valstybės archyvo dokumentų valdymo sistemoje pateiktas visas 2019 m. – 2020 m. pirmo pusmečio pirkimų paraiškas (140 paraiškų) nustatyta, kad per ataskaitinį laikotarpį pirkimų, viršijančių mažos vertės pirkimų sumas, nebuvo atlikta.

Pirkimų organizatoriai naudojami CPO LT katalogo galimybėmis pirkdami mobiliojo ryšio, kanceliarines prekes ir kt. Mažos vertės pirkimai vykdomi neskelbiamos apklausos būdu, įsigyjant papildomus darbus, prekes, paslaugas.

Visi su pirkimų organizavimu, vykdymu ir vidaus kontrole susiję dokumentai saugomi kartu su pirkimų procedūrų dokumentais Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 97 straipsnyje nustatyta tvarka ir tvarkomi pagal Vilniaus regioninio valstybės archyvo dokumentacijos plane numatytas bylas.

Planuojamų atlikti pirkimų planai, sudarytos sutartys, jų pakeitimai, pirkimų ataskaitos skelbiami CVP IS, vadovaujantis Informacijos viešinimo Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje tvarkos aprašu, patvirtintu Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 19 d. įsakymu Nr. 1S-91 „Dėl Informacijos viešinimo Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Išanalizavus Vilniaus regioninio valstybės archyvo vidaus dokumentus, kuriuose nustatytos ir aprašytos pirkimų procedūros, galima konstatuoti, kad nustatyta tvarka yra pakankama ir aiškiai apibrėžta, o pirkimų procedūros užtikrina nuoseklią, logišką pirkimų proceso eigą ir kontrolę. Viešieji pirkimai organizuojami vadovaujantis patvirtinta viešųjų pirkimų proceso eigos schema – pirkimų procesas susideda iš metinio planavimo proceso, pirkimo inicijavimo ir vykdymo procesų, sutarties sudarymo, vykdymo ir kontrolės bei ataskaitų apie viešuosius pirkimus ir skelbimų apie pirkimo sutarčių sudarymą teikimo ir laimėjusių pasiūlymų ir sutarčių viešinimą. Kiekviename pirkimo etape yra nustatyti atsakingi vykdytojai, jų kompetencija bei terminai, taip pat užtikrinta privaloma kontrolė.

Atliekant pasirinktos veiklos sritys korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą akcentuotina ir tai, jog du Vilniaus regioninio valstybės archyvo darbuotojai, atsakingi už viešųjų pirkimų organizavimą ir vykdymą, tobulino kvalifikaciją tarnybinės (profesinės) etikos ir korupcijos prevencijos viešųjų pirkimų, įdarbinimo ir ES ir paramos lėšų skirstymo ir naudojimo srityje. Archyvo interneto svetainėje www.archyvai.lt sudaryta galimybė pranešti apie galimas korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas ar kitus tapataus pobūdžio teisės pažeidimus visose Vilniaus regioninio valstybės archyvo veiklos srityse. Analizuojamuoju laikotarpiu, kaip ir ankstesniais metais, tokių pranešimų negauta.

Vertinant Vilniaus regioninio valstybės archyvo vieną iš veiklos sričių, kurioje gali egzistuoti korupcijos pasireiškimo tikimybė, – viešųjų pirkimų organizavimas – pagal Korupcijos prevencijos įstatyme nustatytus korupcijos tikimybės pasireiškimo nustatymo kriterijus, korupcijos rizikos veiksnių dėl teisinės bazės netobulumo arba nebuvimo, neaiškių ar neskaidrių sprendimų priėmimo, nuolatinio pobūdžio viešųjų pirkimų procedūrų nesilaikymo, netinkamos viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo kontrolės ir priežiūros, nenustatyta: analizuojama veikla yra griežtai reglamentuota, teisės aktai nuolat peržiūrimi bei atnaujinami, darbuotojų funkcijos, atsakomybė ir sprendimų priėmimo tvarka yra apibrėžti, esami trūkumai identifikuojami ir imamas priemonių juos pašalinti, tad galima daryti išvadą, jog korupcijos pasireiškimo tikimybė analizuotoje srityje yra minimali.

Direktorius

Virgilijus Morosas

Romas Raginskas, tel. 8 640 40 774, el. p. romas.raginskas@archyvai.lt

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Vilniaus regioninis valstybės archyvas 193171427, O. Milašiaus g.23, LT-10102 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	VILNIAUS REGIONINIO VALSTYBĖS ARCHYVO VEIKLOS SRIČIŲ, KURIOSE EGZISTUOJA DIDELĖ KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖ, NUSTATYMAS IR VERTINIMAS
Dokumento registracijos data ir numeris	2020-09-28 Nr. V21-388
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Virgilijus Morosas, Direktorius
Sertifikatas išduotas	VIRGILIJUS MOROSAS, Vilniaus regioninis valstybės archyvas LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2020-09-28 14:41:24 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2020-09-28 14:41:29 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-A, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2018-09-25 10:21:40 – 2021-09-24 10:21:40
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnyba, į.k.188697087 LT", sertifikatas galioja nuo 2019-07-10 09:08:15 iki 2022-07-09 09:08:15
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema Avilys, versija 3.4.63
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2020-09-28 14:42:00)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2020-09-28 14:42:00 Dokumentų valdymo sistema Avilys